



BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Năcazurile Ardealului.

În ziua de 28 Noiembrie a. c., s'a ținut la Cluj, Congresul Economic al Românilor din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș. Ca toate lucrurile mari, acest impunător congres, a fost prezidat și condus de Biserica noastră națională, care se identifică cu aspirațiile și năcazurile poporului român. Evenimentul s'a evidențiat prin numărul deosebit de mare al participanților fără culoare politică. A prezidat I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae asistat de P. P. S. S. Lor Episcopii: Lazarescu Ioan al armatei, Hossu, Frenț, arhiepiscopul Mager și alți fruntași ai vieții noastre publice. După strălucita vorbire a I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, au luat cuvântul mai mulți fruntași ai vieții noastre publice, între cari: I. Lupaș, O. Goga, Stelian Popescu, Ilie Oltean, Episcopul Hossu, A. Vaida, A. Vlad, V. Moldovan și alții, cari toți au constatat, că în Ardeal creditul este distrus. Ce păcat că în aceasta întrunire selectă, s'a afirmat mai mult sărăcia și necazurile noastre. S'au spus adevăruri crude și dureroase. Biserica, Școala și diferitele instituții și societăți culturale, și-au sleit toate averile câștigate cu muncă și sânguință.

Congresul a votat o moțiune, prin care se cere dela stat: despăgubirea integrală a bisericilor, școalelor, fundațiilor, instituțiilor culturale și pe diferiți comercianți și meseriași. Apoi acordarea unui credit de 1 miliard și jumătate, fără dobândă, pentru refacerea creditului în Ardeal.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a anunțat congresului, vestea îmbucurătoare că: Guvernul a hotărât să restituie bisericilor, toate fondurile pierdute la bănci prin legea conversiunii.

Iată comunicatul Guvernului:

„Guvernul reexaminând situația institutelor românești de credit din Ardeal, primejduită de criza bancară și legile de conversiune, în urma cercetărilor făcute de Ministerul Finanțelor și Banca Națională, a hotărât să contribuie la reconstituirea fondurilor culturale și bisericesti depuse la aceste instituții și să sprijine acțiunea Băncii Naționale, pentru ca să continue cu stăruință ajutorarea și refacerea institutelor românești de credit necesare economiei naționale din Ardeal.“



Sărbătorirea zilei de 1 Decembrie.

Ziua de 1 Decembrie, închide într-o apoteoză de glorie și lumină, tragedia celor 2000 de ani de lupte și suferințe, ce se încheie într'un act de măreție, care este: unitatea politică și sufletească a poporului român.

Acest praznic național evocă pentru ceie au trăit mărețul moment al unirei Ardealului cu patria mamă, aduceri aminte de fapte mari și figuri istorice.

S'au scurs 17 ani, de când prin eroismul fraților noștri ortodoxi de peste Carpați, s'au rupt cătușele ce ne țineau sub asuprirea dușmanilor. Datoria generației actuale și a celei ce vine este să păstreze neștirbită unitatea neamului românesc, consacrată la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia. Ca să păstrăm aceasta unitate câștigată prin grele sacrificii de sânge, ne trebuie: o *temeinică pregătire tehnică* și o *viguroasă pregătire a apărării naționale*.

Sărbătorirea zilei de 1 Decembrie este și un memento, ca să veghem și să ne afirmăm drepturile asupra sfântului nostru pământ. Liga Antirevizionistă de sub conducerea energicului bărbat de stat Stelian Popescu, directorul celui mai românesc ziar, care este „Universul“, a organizat la 1 Decembrie din anul acesta grandioase serbări de afirmare națională în în toată România.

La aceste serbări s'a făcut vot solemn, că tratatul dela Trianon, prin care Ungaria recunoaște alipirea Ardealului la patria mamă, este vecinic și ne vom sacrifica, dacă va trebui și viața pentru a păstra neștirbite fruntările a tuale ale scumpei noastre patrii.

În orașul Arad, sărbătorirea zilei de 1 Decembrie, a luat proporții grandioase. La serviciul divin din catedrală a participat popor mult: intelectuali, meseriași și plugari.

La ora 9 toți elevii au fost concentrați în școlile lor, unde profesorii indicați pentru acest scop au explicat tineretului, că la 1 Decembrie 1918, s'a pecetluit dorința stăruitoare și munca necurmată pe terenul național a atâtor generații de: preoți, învățători, avocați, medici și mucenici necunoscuți.

La ora 11^{1/2} s'a deschis la Palatul Cultural expoziția Antirevizionistă. Într'o cuvântare avântată dl. Dr. A. Petruș vicepreședintele Ligei Antirevizioniste din Arad, arată scopul acestei expoziții, ca prin dovezi nerăsturnabile să dovedească drepturile noas-

tre indiscutabile, asupra: Ardealului, Crișanei, Banatului și Maramurășului. Căci inconșolabili revizionisți urguri, au împânzit toată Europa cu o propagandă sistematică, făcând dogmă de stat din falșificarea istoriei. Dl. primar Dr. Coțoiu, spune că avem o pioasă datorie să comemorăm amintirea celor ce ne-au privilegiat să prăznuim „unirea“ tuturor românilor într'un stat național. Să contribuim fiecare cu obolul său ca să eternizăm în gloriosul Arad un monument, care să fie aici la frontieră o sentinelă a pământului strămoșesc.

În același sens vorbesc oratorii Dr. Covaci în numele Străjerilor, dl. Ascaniu Crișan dir. liceului Moisa Nicoară în numele asociației „Astra“, dl. inspector Iosif Moldovan în numele Forului, I. Martin în numele invalizilor de război și C. Popa. Toți au avut darul să anime sufletele.

După masă la ora 5^{1/2} s'a dat un festival tot la Palatul Cultural, unde a executat mai multe cântece corul învățătorilor din Arad, dirijat cu multă pricepere de preotul Virgil Lugojanu. Au ținut cuvântări dl. Coțoiu, ing. Cărpinișan. A declamat cu mult suflet și simț G. na Lugojan și băețelul Omescu. Cântările Corului au fostacompaniate la pian de dna Onora Luca. Serbarea s'a terminat cu Marșul antirevizionist de O. Lipovan, executat de orchestra poliției.

Comemorarea Mitropolitului Șaguna la Academia teologică din Arad.

Ziua Sf. Andrei, zi tradițională de sărbătoare comemorativă a fericitului arhiepiscop Andrei Șaguna, care a fost unul dintre cei mai vajnici pioni ai unității noastre naționale și un luptător înfocat al românilor, s'a sărbătorit și'n anul acesta la Academia teologică, cu un deosebit fast.

Din inițiativa societății de lectură „Episcopul Grigorie“ a studenților teologi, Sâmbătă, 30 Noembrie a. c. la catedrala ortodoxă română s'a oficiat un parastas de către P. C. părinte Dr. Teodor Botiș, Rectorul Academiei teologice, asistat de păr. Dr. Gh. Popovici, profesor la aceeași Academie, și de păr. F. Codreanu paroh al Catedralei.

După terminarea serviciului divin dela Catedrală, în sala festivă a Academiei, a avut

loc o ședință comemorativă. cu următorul program festiv:

1. „Tatăl nostru“, de Porumbescu executat de corul teologilor.

2. „Revino printre noi“, poezie de P. Bogdan, recitată de studentul A. Chirilă.

3. „La mormântul marelui Andrei“ de M. Cunțan, executat de corul teologilor.

4. „Andrei Șaguna“, omul și opera, disertație, de P. Bogdan președintele societății.

5. „Iisus“ de A. D. Adam, executat de corul teologilor.

Intregul program a fost executat cu o artă deosebită, teologii meritând pe deplin aplauzele și laudele cu cari au ținut să-i răsplătească participanții la această ședință.

În special disertația președintelui societății, d. P. Bogdan, a stârnit admirația celor prezenți, prin felul cum a știut să scoată în relief, multiplele calități și fapte ale alletului ortodoxismului transilvănean, care și astăzi este încă viu, în toate conștiințele românești de aci.

Asfel, în partea primă a disertației, d. Bogdan, a tratat individualitatea marelui Păstor, care ne-a venit — spune d-sa — într'un timp cât se poate de critic. Starea de plâns a religiei române ortodoxe, aștepta o mână de fier, un spirit de o diplomație fină, de o stăruință rară, pentru a fi preschimbată într'o stare de bucurie.

Din confruntarea acestui caracter, care depășia timpul unei vieți de om, cu starea tristă, cu împrejurările vitrege, a luat naștere opera marelui Șaguna, operă care este atât de vizibilă și azi, în întregul ansamblu al vieții noastre național-religioase în Ardealul acesta peste care au trecut — și mai trec încă, — multe valuri de urgie.

În partea a doua, disertantul se ocupă cu înfăptuirile pe teren religios ale lui Șaguna: Reactivarea și Statutul organic după care ne conducem și azi în treburile noastre bisericești. Activitatea pe teren religios a fost aproape singura țință a întregii lui vieți.

În încheiere, a apoteozat sfârșitul vieții aceleia ce a știut să-și impună voința și gândurile-i binecuvântate, multe decenii în urmă, trasând în istoria Bisericii noastre, o cale atât de largă și de dreaptă, încât urmașii lui n'au mai avut trebuință să mai facă altceva, decât să-i urmeze indicațiile luminoase, cum sunt stelele pe un cer senin de vară.

Teodor A. Frențiu
student

Sfântul Ierarh Nicolae.

Mâna lui dreaptă se află în România.

Între Ierarhii cei mari și mai distinși ai Bisericii lui Hristos, Sfântul Nicolae, păstorul dela Mira Lichiei, ocupă un loc de frunte. El este marele și zelosul apărător al credinței, la sinodul întâi ecumenic, ținut în Niceea, la anul 325 după Hristos.

Deși nu s'a bucurat de o cultură deosebită, el însă, prin o viață curată și sfântă, a intrat în sine adevărata pietate, cerută creștinului de învățătura revelației unei evanghelice. El a fost tipul adevăratului Ierarh al Bisericii lui Hristos.

Răvna sa, pentru apărarea credinței, contra celor ce voiau să se atingă de ea, a dovedit-o cu prisosință la sinodul întâi ecumenic.

Istoria ne spune, cum a înfruntat el îndrăzneala ereticului Arie, care tăgăduia Dumnezeirea lui Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu.

Dar viața sa era atât de înfrumusețată și împodobită cu fapte bune și plăcute lui Dumnezeu, încât era nu numai iubit de credincioșii pe cari îi păstoria, ci era chiar venerat și adorat ca un sfânt. Toți vedeau într'ânsul pe alesul și trimisul lui Dumnezeu, care prin rugăciunile sale sfinte, făcea minuni vindecând o mulțime de suferinzi.

După trecerea sa din viață, credincioșii priveau cu pietate la mormântul și moaștele sale cari împodobeau Mira Lichiei. El atâcea închinători din toată lumea, căci precum în viață toți cei-ce veneau la el se învredniceau de mila sa și de ajutorul lui Dumnezeu, și după moartea sa, toți dobândeau izbândă la cererile lor către Dumnezeu.

În anul 1087, niște negustori corăbieri din Italia, venind la Mira Lichiei, și deschizând mormântul Ierarhului Nicolae, au luat moaștele sfinte și le-au dus în orașul Bari, un orașel pe coasta mării Adriatice în Italia. Aici au fost așezate în ziua de 9 Mai, cu mare evlavie. De atunci până azi, moaștele sfântului, se păstrează în biserica arhidiaconului Ștefan din Bari. Aici vin credincioșii din toată lumea, spre a se închina sfântului și a cere ajutor pentru alinarea diferitelor năcazuri.

Între cei-ce au fost însuflețiți de pietatea sfântă, de-a merge la Bari, să se închine sfințelor moaște, a fost în veacul al XV-lea și un preot român. El a stat timp mai îndelungat în jurul sicriului cu sfințele moaște. Și când a plecat acasă, a luat cu sine — fără să știe nimenea — mâna dreaptă a sfântului Nicolae. Când s'a aflat de veste, era târziu, căci preotul

român era pe mare departe. El se justifica că dacă Italianii au dus întreg corpul sfântului și Români au drept, măcar la mâna dreaptă. Ajuns în România, mâna sfântului a fost încredințată Mitropolitului Țării.

Domn al țării românești era pe atunci, Mihai Viteazul, care convingându-se de adevăr, a lăsat Mitropolitul său iubit Eftimie, să îngrijească ca acest sfânt odor să fie ferecat în aur și împodobit cu pietre scumpe. Dorința domnească s'a împlinit și mâna ierarhului a fost îmbrăcată în aur și împodobită cu pietre scumpe de mărgăritare și safir. Asemenea și degetele au fost ajuurate cu aur. Pe îmbrăcăminte a mânei, se află următoarea inscripție: „Aceasta mână a sfântului Nicolae, au ferecat-o cu aur Domnul Mihai Voevod și Doamna Stanca și fiul lor Neculae Voevod, în anul 1600. Mitropolitul Eftimie“. Aceasta este fericita împrejurare, căreia se datorește faptul, că sfânta noastră biserică are de mai bine de 300 de ani, mâna sfântului Ierarh Nicolae, care se păstrează în biserica Sf. Gheorghe din București. Ne închinăm cu smerenie sfântului Nicolae, rugându-l să fie ocrotitorul Bisericii și patriei noastre.

Educația religioasă morală.

Societatea sf. Ecaterina, formată din toate cele 250 eleve ortodoxe române ale liceului E. Gh. Birta, își continuă și în acest an munca ei de o mai pronunțată încreștinare și înobilare a sufletelor tineriști.

În fruntea ei activează un comitet compus din elevele cl. VII și condus de păr. profesor de Religie. Ședințele și le ține tot a II Duminecă după serviciul sf. liturghii, în sala de meditații a Internatului Diecezan. La ședința ultimă, aranjată pentru sărbătorirea patroanei societății, a luat parte și Dna Directoare a liceului Florica Bucurescu, iar Dș. Directoare a Internatului Tullia Bogdan din experiența cea atât de bogată, pe care o are ca educatoare, a împărtășit elevelor sfaturile cuminți și înțelepte, pe cari le credem potrivite de a fi cunoscute de cât mai multe eleve dela școlile noastre, deaceea le lăsăm să urmeze și aici; dorind să fie și cetite cu aceeași emoție și simpatie cu cari au fost ascultate.

M'am hotărât să vă răpesc 10—15 m. și țin să vă previn, că n'am intenția să vă țin morală. Știu că voi iubite eleve, oricâteori vi se vorbește de pe amvon sau catedră, vă plictisiți și nu vă dați puțină osteneală măcar să le înțelegeți bunele îndemnuri cu cari ne adresăm vouă și să dați atențiune cuvintelor ce vi se adresează. Accentuez nu vreau să vă țin mo-

rală, ci să constat câteva adevăruri, câteva convingeri de viață și acele puține dintre voi cari vor înțelege ce urmăresc, vor înțelege și aceea că a spune adevărul, chiar dureros de-ar fi poate uneori, nu înseamnă a face morală seacă ci, urmărește scopuri bine intenționate.

În repețite rânduri mi s'a cerut să scriu câteva din experiența mea bogată pe teren de educație a tineretului, sarcină mult mai grea după război și cari implică și mai mari dificultăți de învins în educația generației de azi. De aproape 18 ani trăim viață de sbucium, trec în sbor săptămânile, lunile și anii și timpul petrecut pe băncile școlii vă treziți că trece atât de vertiginos, încât iată-vă azi-măine zburătorite și voi în viață. Idealul nostru, al educatorilor voștri ar fi pe lângă bagajul de cunoștințe cărțurărești să vă dăm și sufletului ceace fiecare cere și-i simte necesitatea, ori cât ați crede voi că singurul scop este, să treacă o zi după alta, să scăpați de școală. Scăpați de școală dragile mele, și vă așteaptă viața și pentru această viață dorim noi să fiți voi bine pregătite.

Îmi aduc aminte, acum câțiva ani când încă se înbulzeau fetele și băieții nu cu sutele, ci cu mii la acultăți — o elevă care terminase la noi 8 cl. de liceu și'n tot timpul acesta a fost aici la mine în internat, îmi scrie după o scurtă vreme de facultate și viață de studentă: „Ce rău e că aici nu sunteți! Dv. la spatele nostru, aici unde ne vedem răzimate pe noi înșine, să ne dați mereu îndrumări ce e bine și ce nu e bine să facem“.

Tot atunci o colegă a ei, care trecuse și ea prin liceu și acest internat, scrie o c. p. unei prietene care era în ultima cl. de liceu: „Caută și termină cu grabă liceul să scapi de el și vino aici, să vezi ce viață bună ducem în deplină libertate de care ne bucurăm“.

Nu este isbitor contrastul acestor două scrisuri? Și nu ne poate da de gândit nouă celor, cari ne ocupăm de educația voastră? Cea dintâi cu prea puțină energie în fața noilor cărări ce i-sau deschis și cu prea puțină încredere în puterile ei proprii. (Ceeace însă, n'a împiedecat-o poate chiar a ajutat-o să fie azi o bună mamă de familie și distinsă profesoară.) Cea de a doua, și-a făcut de cap în anii ce au urmat.

* * *

Credința în Dumnezeu, în tine însuși. În puterile tale proprii și convingerea că trebuie să birui, iată principiile călăuzitoare de viață cari îți dau energia să duci la îndeplinire scopul impus. Fără o adâncă credință, goală-i viața și lipsită de entuziasm lupta ce vă așteaptă și pe care trebuie s'o învingeți atât pe băncile școlii cât și în societate și în cariera ce aveți să alegeți.

Astăzi sunteți încă în minunata voastră vârstă

de fragedă copilărie și tinerețe. Cu judecata voastră așa cum este, încă prea puțin dezvoltată, căutați, încercați să vă studiați pe voi înșivă: ați putea birui oare anii de școală cu bun rezultat, dacă nu v'ar sta într'ajutor voința și credința că trebuie voi să învingeți?

În lunga mea experiență de aproape 20 ani petrecută între voi, credeți-mă am avut admirabile exemple de fete cu voință de fier, cari apoi și 'n viață au dovedit aceeași perseverență și, laudă lor, s'au afirmat, spre fericirea lor și mulțumirea mea. M'am convins însă și v'o spun cu toată stăruința că fără credință, fără bază morală, totul e deșert în lumea asta.

Poate prea puține dintre voi, poate niciuna, n'au dat atențiune frumuseții acelor cuvinte simple din priceasna care s'a cântat la cea dintâi Liturghie din an, acesta în capela noastră. „Veniți la mine toți cei oboșiți și îngrijorați și eu vă voi odihni pe voi“. Pe mine m'am emoționat adânc și mi-au răscolit sufletul aceste câteva cuvinte cari cuprind un profund și admirabil adevăr. În ori ce împrejurare a vieții, gândul că ai un sprijin superior, mai presus de ori ce ajutor material, îți dă mângăiere și putere să rezisti, să te învingi pe tine însuși dacă cere nevoia, și te întărește în lupta cu viața. Baza morală ne este singurul sprijin și de plâns este cel ce n'o are și ce imens gol trebuie să fie într'un asemenea suflet. Să n'ai tu încrederea că o putere divină te cârmuește, că 'n ori ce clipe grele ale vieții șoptind o rugăciune ai să-ți simți ușuratul suflet, — ce deșertăciune, ce pustiu în jurul tău! — Puneți-vă la încercare. Copleșite de micile voastre preocupări, griji și freamătări zilnice în luptă cu învățătura, ori de câte ori sunteți măhnite și poate credeți că vi s'a făcut vreo nedreptate, ori că aveți greutăți de neînșir înălțați-vă cugetul către Dumnezeu, concentrați-vă, șoptiți o caldă rugăciune și aveți să vedeți ce mângăiere și ce forță vi se varsă 'n suflet.

La începutul acestui an școlar, una dintre voi, a scris într'o scrisoare, cât de desnădăjduită se simțea de parte de părinți, ce greu îi era când se gândea că o așteaptă zece luni de carte în care pe lângă lupta cu învățătura, trebuie să învingă și dorul de casa părintească, „M'am culcat cu lacrimile 'n ochi — scrie ea — și m'am rugat lui Dumnezeu așa de fierbinte, din tot sufletul meu, în cât m'am simțit deodată ușurată, mângăiată, și m'am sculat a 2-a zi cu gândul senin că am să-mi fac datoria de școală și trebuie să înving ori ce alte gânduri cari m'ar copleși“.

Îmi aduc aminte în cei 4 ani de război, de bieții soldați români cari zăceau în spitalele din toate orașele Austro—Ungariei de pe atunci. Grav răniți, de parte de satul și căminul lor, amărâți, adeseori fără pic de nădejde de viață, nu cereau nimic altceva de cât cărți de rugăciune.

Șacuma să vă spun ceva despre:

Adunările religioase publice din Bergen Norvegia.

Acu 2—3 ani, în 1. Iulie—Aug. am făcut o splendidă și extrem de interesantă călătorie în nordul Europei. La înapoiere, după ce ne opriseam cu vaporul să vizităm mai multe fjorduri pe coastele Norvegiei, la 8 August vaporul nostru ancorează în portul orașului Bergen, al doilea oraș după capitală, cu peste una sută mii locuitori.

Reproduc din însemnările mele zilnice făcute în aceasta minunată călătorie, ceea ce am scris despre acest oraș:

Un port mare, cu vapoare din toate țările nordice. Coborâm din vapor în port, care e în centru orașului, dimineața la ora 9. Cu mașinile care ne așteaptă, pe o ploae care cerne mereu, facem o plimbare în orași și împrejurime. Urcăm un deal, să vizităm o bisericuță din sec. VIII. din timpurile Vikingilor, care se păstrează ca monument de artă. Urcăm apoi cu funicularul la 300 m. pe o înălțime de unde aveam o vedere spre toată întinderea orașului. Pot să afirm că este unul dintre cele mai pitoresc situate orașe din Europa. Încunjuțați de munți și ghețarii îndepărtați, în față marea întinsă între fjordurile pitorești, orașul e așezat pe o peninsulă întinsă în mare și pe coastele înalte ce-o împrejmuesc.

Biserica mare, luterană domină centrul orașului Interiorul simplu, sobru. Turn. acoperiș pardoseală, totul e de lemn. Suntem doar în țara bisericilor de lemn.

În oraș parcuri, plantație, vegetație abundentă. Flori în parcuri și flori la geamuri pretutindeni. Circulația pe străzi abea este, cu toată ziua de repaos, Duminecă. Liniște deplină, nici muzică, nici terase cu lume, nici o forfoteală de oameni pe străzile curate și extrem de bine îngrijite. Cu chin cu val, descoperim ascunsă la etaj, în piața principală, o cafenea-cofetărie foarte modestă, în care noi 3 români, suntem singurii mosafiri. Și doar e Duminecă după masă.

Ni se servește un modest ceai cu și mai modeste prăjituri, atâta tot ce se găsește și ce ne poate servi patronul cu care intrăm în vorbă și ne dăm osteneala să-l înțelegem din cele câteva cuvinte ce abea le rupea pe nemțește.

Privind pe fereastră, vedeam în mijlocul pieței lume multă în jurul unui om care citește ceva. Ne lămurim proprietarul cofetăriei, că sunt societăți religioase și soc. Crucea Roșie care în toate Duminecile și sărbătorile țin în oarele de după masă aceste adunări religioase, în care un predicator citește din biblie și toată lumea îl urmărește cu biblia în mână.

Pela ora 7 seara, mergând spre vapor, aproape de cheu, găsesc același lucru, altă adunare religioasă, cu majoritatea publicului marinari, muncitori, femei-bărbați, copii, tineri și bătrâni. Mă apropiu și mă oprec între ei și cu toate că nu le înțeleg limba, îi ascult adânc impresionată, și înțeleg că sunt psalmi

pe cari îi cântă cu toți, acompaniați de armonică.

Am înțeles pe deplin lipsa de aglomerație Duminecală de pe străzi, lipsa teraselor cu muzică și veselie.

Am felicitat și fericit acel popor, care 'n zi de sărbătoare în loc de cinematograful, hoinăreală pe bulevardele tixite de lume, cârciumi și alte distracții ușoare, se odihnește citind biblia și cântând psalmi.

Bineînțeles, noi suntem foarte departe de civilizația popoarelor scandinave, țări cari de zeci de ani nu mai au analfabeți. Avem însă și noi comoară în sufletul poporului nostru, adânc religios prin tradiție. Să învățăm dela ei, dela admirabilul nostru popor român, care, în bine și în rău, este cu gândul la Dumnezeu. Veți fi auzit și voi de unele obiceiuri pline de evlavie, înrădăcinate la țaranul nostru dela sate. Astfel, o boală gravă dacă dă peste un om, fie bărbat, femeie, tânăr sau bătrân, când s'a făcut bine, cel dântăi drum îl duce la biserică să asculte sfânta liturghie. O mamă, după ce a dat naștere unui copil nu părăsește casa până când, după 6 săpt. n'a ascultat o liturghie și n'a binecuvântat-o preotul. Primele fructe compe se duc la biserică pentru ca să fie sfințite și numai după aceea mănâncă toți din ele. Așa cu spicele de grâu, așa toamna cu strugurii. Țărancă română când își frământă aluatul de pâine, cu semnul crucii începe și tot semnul crucii îl face peste aluatul frământat. Dar, nici pâinea nu și-o începe până n'a făcut cu cuțitul semnul crucii pe vatra pânel. Câte și ce frumoase obiceiuri cari demonstrează firea în fond adânc religioasă a poporului român. Băgați de seamă însă, el se 'ntoarce către Dumnezeu și la nevoile și la bucurie.

Generațiile de după război, în toată una influențe cu prea scripitoare poleială de falsă civilizație și cultură, se depărtează tot mai mult de fondul religios moștenit dela moși strămoși. Tineretul de astăzi găsește mai potrivit să facă plimbare în loc de liturghie, să nesocotească orice lectură moral-religioasă și, în vârtejul ocupațiilor din cursul zilei să nu găsească câteva minute de reculegere citind o pagină din Biblie. Așa doar în clipe de grea cumpănă se gândeste că avem și noi o credință și un Dumnezeu dela care așteptăm mângăiere în toate împrejurările vieții.

Pentru învățătura zilelor noastre, foarte agitate și pline de grija zilei de mâine, ce desnădejde, ce gol imens ar fi în slabele noastre suflete omenești, fără nădejdea unui răzăm divin care să ne călăuzească în viață.

Străduți-vă și voi, apropiați-vă de Dumnezeu, fiți cu mai multă credință și evlavie, sentimente aproape absente la tânără generație de astăzi. Inscrieți-vă 'n suflet cuvintele minunate: „Venți la mine toți cei oboseți și îngrijați și eu vă voi odihni pre voi“.

Conferința de toamnă a preoțimei din protopopiatul Șiria.

În ziua de 28 Nov. a. c. preoțimea ort. rom. din protopopiatul Șiria și-a ținut conferința catihetică și pastorală, în comuna Târnova. O zi tristă de toamnă, cu cerul întunecat, semăna atât de mult cu sufletul celor, cari — cu grele sacrificii — ne-am dus zeci de kilometri, să satisfacem unor îndatoriri, împreunate cu greaua noastră chemare. La Târnova ne-a așteptat o biserică goală. Credincioșii erau ocupați cu târgul săptămânal; părintele Mișu și-a rostit totuș predica cu atâta seninătate, încât a câștigat recunoștința tuturor celor, cari știu ce înseamnă rostirea unei predici, din partea unui începător; într'o biserică goală.

Cu sufletele pline de decepții ne am dus la localul designat pentru conferință. Cuvintele de frățescă dragoste și de îmbărbătare, prin cari P. C. Sa pâr. Protopop Aurel Adamoviciu deschide ședința, ne-a făcut să uităm de toate decepțiile și să trăim câteva clipe de adevărată înălțare sufletească. Atât prelegerile practice ale tinerilor preoți Balta din Covăsinți și Moșiu din Măderat, cât și discuțiile ce s'au încins la aprecierea prelegerilor, au dovedit, cu prisosință, dragostea și priceperea acestei preoțimei, în îndeplinirea chemării sale, atât de mașter răsplătită din toate punctele de vedere.

La conferința pastorală un preot văduv ne înfățișează, cu multă duiosie calvarul fraților căzuți, în aceasta osândă fără de vina lor. Este disertația preotului Constantin Chicin din Galșa; care a reușit să ne arate, pe de o parte lipsa de temeuri solide a opreliștei recăsătoriei preoților văduvi, iar pe de altă parte pagubele incalculabile, ce se aduc Bisericii prin constrângerea acelor preoți, de a trăi acasă o viață, pe care tot ei sunt nevoiți s'o combată de pe amvon. Este interesantă, dureros de interesantă, reproducerea cuvintelor d. magistrat N. Tănăsescu, care spune, că a reușit să cunune pe toți concubinii din comunele ce-i aparțineau, ducând cu jandarmii chiar pe cei ce nu voiau să se supună. Singurii, cari au mai rămas concubini, sunt preoții, pe cari nu-i putea duce cu jandarmii, fiindcă nu ei sunt vinovați de starea în care au ajuns. Mai spune acel magistrat, că din punct de vedere moral, e mai cinstit ca preotul văduv să încheie a doua căsătorie, decât să trăiască în concubinaj cu fe-

mei de rând sau să pângărească casele oamenilor cinstiți.

În concluzie conferențiarul cere concursul tuturor preoților, în lupta ce trebuie dată, pentru admiterea recăsătoriei preoților, deveniți văduvi fără vina lor. Toți participanții se identifică cu postulatele formulate de părintele Chicin și roagă și pe calea aceasta înaltele foruri administrative bisericești, să găsească modalitatea potrivită, pentru delăturarea acestui impediment, din calea răspândirii moralei creștine în satele, unde preoții văduvi nu mai pot propovădui, ceea ce viața lor contrazice.

Preoțimea din protopopiatul Șiriei face un călduros apel la toate organizațiile preoțești din Patriarhia noastră, rugându-i să insiste stăruitor la toate prilejurile, pentru soluționarea, cât mai grabnică, a recăsătoriei preoților văduvi. Aceasta nu atât în interesul celor năpăstuiți de soarte, ci mai ales pentru binele și edificarea enoriașilor.

Preot Emil Căpitan.

INFORMAȚIUNI

Sărbătoarea Sfântului Nicolae. Vineri în 6 Decembrie l. c. am prăznuit cu evlavie cuvenită, ziua sfântului Ierarh Nicolae. Cu acest prilej, s'au înălțat în toate bisericile noastre, rugăciuni către bunul Dumnezeu, pentru sănătatea luminatului conducător al Bisericii din Ardeal, care este I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae.

Consiliul eparhial din Arad, din ședința sa plenară, ținută la 3 Dec. a. c. a adresat I. P. S. Sale următoarea scrisoare de felicitare:

Profităm cu vie plăcere, de prilejiul zilei numelui I. P. S. voastre, spre a vă exprima sincerile noastre urări de bine și a vă aduce omagiu de profundă venerațiune și recunoștință.

Rugăm Pronia cerească să vă țină mulți fericiți ani cu bine și cu sănătate. Să facă ca, activitatea arhipastorală a I. P. S. voastre, să fie izvor de dar și binecuvântare pentru Biserica și prosperarea țării noastre.

Iar în preșara sărbătorii Sfântului Nicolae, consilierii și funcționarii episcopiei noastre; au transmis înaltului Ierarh aceasta telegramă:

La ziua onomastică a înalt

Prea Sfinției Voastre consilierii și funcționarii Episcopiei din Arad aduc urări de bine, omagii și tributul lor de recunoștință strălucitului îndrumător și vajnicului apărător al bisericii și neamului românesc.

După sf. murghe, toți cunoscuții și stimătorii, am grăbit la prietenul nostru Dr. Nicolae Popovici, profesor la Academia teologică, căruia i-am dorit: ani mulți, plini de fericire și mulțumire sufletească, împreună cu scumpa sa familie.

Aprecieri necivilizate. În ședința Consiliului eparhial plenar ținută Marți în 3 Decembrie l. c.; un preot, în legătură cu unele acuze deplasate aduse Consiliului eparhial și Tipograful Diecezan, a făcut niște aprecieri necivilizate și la adresa organului eparhial „Biserica și Școala“.

Deocamdată noi răspundem, că acele aprecieri se resfrâng asupra celui ce le-a spus.

Ședință plenară. Marți în 3 Decembrie a. c. Consiliul nostru eparhial, a ținut ședință plenară cu toate trei secțiunile, sub prezidiul M. On. părinte consilier Mihai Păcățian.

Consiliul eparhial a încredințat administrarea protopopiatului Lipova, P. On. protopop Procopie Givulescu din Radna.

S'a mai decis ca, comunele Bata și Lalașniț din protopopiatul Lipovei, — după în-cuviințarea Adunării eparhiale — să treacă la protopopiatul Birchiș.

† **Maria Cunțan** În ziua de 24 Noembrie a încetat din viață poeta subtilă și delicată Maria Cunțan, în spitalul „Filantropia” din București.

Versurile ei delicate, au împodobit paginile „Luceafărului” din Sibiu și „Semănătorului” din București. Maria Cunțan a fost și o româncă înfocată, care și-a iubit cu îndărătnicie pământul strămoșesc. Dânsa a fost fida răposatului profesor de muzică D. Cunțan dela Seminarul „Andreian” din Sibiu.

Dumnezeu s'o așeze în cununa celor aleși.

Minunile dela Maglavit. Preotul ortodox S. Radu, din Crișturul săcuiesc publică în ziare, 8 cazuri de vindecări miraculoase, la cari dânsul a fost martor ocular. Intre cei vindecați este și un orb din Blaj.

O ganele oficiale ale episcopilor gr. catolice, toate scriu contra Maglavitului ortodox, căci li-e frică că se reîntorc uniții la religia străbună.

Politica religioasă a României. Sub acest titlu dl. prof. Onisifor Ghiu a ținut o conferință în București la sediul Societății femeilor ortodoxe. Domnia Sa a înșirat greșelile guvernelor în această materie, din cauza interesului slab al oamenilor politici față de problemele bisericești. A anunțat apoi a doua conferință despre Concordat. Un public numeros a răsplătit cu aplauze îndelungate expunerile atât de actuale ale dlui Ghiu.

Călugări germani catolici condamnați pentru traficul cu deize. După trei zile de debateri, tribunalul excepțional a condamnat pe următorii pentru contrabandă de deize: călugărul Wilhelm Brinkman, din ordinul redemptoriștilor, la șase ani și o lună închisoare, 100 000 mărci amendă și 18.400 mărci daune; călugărul Anton Wamz la trei ani închisoare, 50.000 mărci amendă și 107 000 mărci daune; călugărul Wilhelm Platte la doi ani și jumătate închisoare, 30.000 mărci amendă.

Ați patru călugări au fost condamnați fa pedepse cari variază între patru luni și trei ani și jumătate închisoare și între 5000 10 000 mărci amendă și daune.

Mișcarea ortodoxă în Orient. Ortodocșii din Egipt simt, din ce în ce mai mult, nevoia de a-și crește copiii în învățăturile creștine. Deaceia au luat ființă mai multe școli catehetice. Deasemenea se distribuie literatură religioasă pentru popor și se dă credincioșilor Biblia spre a fi citită. În acest scop a depus multă trudă societatea ortodoxă a Sf. Eusebiu, având centre mai mari în Cairo și Alexandria.

Episcopia ortodoxă română la Salonic. Congresul parohiilor românești din Grecia, a cerut înființarea unei episcopii ort. române la Salonic.

Mulțumire. Subsemnatul, în numele comunei bis. din par. Revetiș aduc viile noastre mulțumiri domnului prefect Dr. I. Groza, care ne-a acordat suma de 5000 Lei drept ajutor sf. noastre biserici, din fondurile județului Arad.

Gh. Neagu
paroh.

Catedrala ortodoxă din Praga. La 28 Septembrie, s'a făcut în prezența reprezentantului patriarhului sârb, mitropolitul Dosoftei, a corpului diplomatic și autoritățile cehoslovace, sfințirea catedralei ortodoxe din Praga.

Sfințirea a fost oficiată de episcopul ortodox

cehoslovac Gorazd, asistat de reprezentanții ai clerului ortodox din toată Cehoslovacia. Noua catedrală poartă numele sfinților Metodiu și Ciril. Sfințirea ei urmă să se facă la 14 Octombrie trecut, dar a fost amânată din cauza morții tragice a regelui Alexandru al Iugoslaviei.

Nr. 7457/1935.

Comunicat.

Casa Națională a Județului Bihor din Oradea Nr. 68/1935 ne înaintează următoarea cerere:

„Indemnați de recunoștința față de faptele binefăcătorului Emanuil Gojdu, care a smuls din umbrele neștiinței o seamă de fii de Români ortodoxi și le-a îngăduit să se instruiască în cele mai înalte școli pentru slava Bisericii și a Neamului, am hotărât prin Casa Națională a județului Bihor, să ridicăm un vrednic monument întru vecinica pomenire a lui Emanuil Gojdu.

Indrăsnim să Vă rugăm cu cucernicie să binevoiți a sfătui pe credincioșii din eparhia I. P. S. S. Voastre să contribuie în măsură cât mai largă la fondul aprobat de O. Minister al Muncii și Sănătății cu Nr. 27.074/935, pentru scopul arătat.

Deoarece ni s'au aprobat un număr restrâns de liste, ne îngăduim a Vă ruga ca în lista oficială să se treacă numai sumele mari, rezultate din listele parțiale ale protopopiatelor, ori subscrise de foștii bursieri ai Fundațiunii.

Vă mai rugăm ca aceste liste, cu numele subscribitorilor, să ni se anexeze la lista oficială ca material documentar, în vederea redactării broșurii comemorative.

Sfătuim și indemnăm pe Cucernicii Preoți și pe credincioșii din Eparhia Aradului să contribuie în măsură cât mai largă la fondul pentru ridicarea unui monument întru vecinică pomenire a marelui nostru binefăcător *Emanuil Gojdu*.

Fiecare preot să colecteze în parohia sa cu o listă. Sumele rezultate din colecție se vor trimite Oficiului protopopesec respectiv împreună cu lista; iar Oficiile protopopești vor înainta aici în 45 zile toate listele dela parohii administrând aici și sumele intrate.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 16 Noembrie 1935.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

